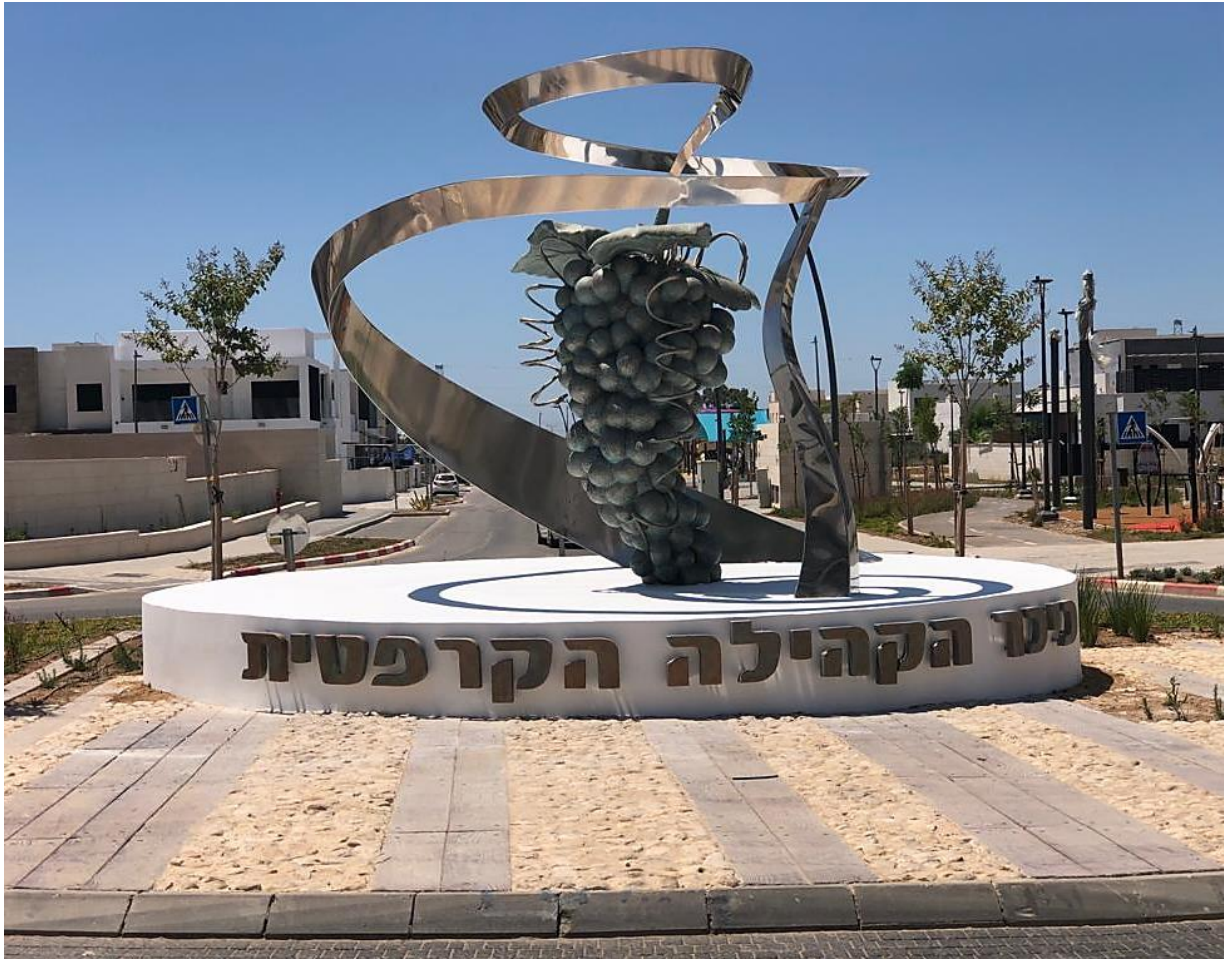

עלון מספר 113 – אוקטובר 2023

1. חנוכת כיכר הקהילה הקרפטית
2. משוב על עלון 112 – מוטי עדן
3. הצגה על חנה סנש
4. הודעות קבועות
5. ישראלים ילידי קרפטורוס – אביגדור המאירי
6. עתיקות העיר קריית גת

1. חנוכת כיכר הקהילה הקרפטית

כיכר הקהילה הקרפטית – קריית גת – במלוא הדרה

ביום רביעי, כ' אלול תשפ"ג, 6.9.2023, נחנכה "כיכר הקהילה הקרפטית" במפגש הרחובות נחל זוויתן - שדרות כרמי גת בקריית גת. את הפרוייקט יזם אלכס שמעוני, והוא פעל יחד עם מנדי רייזמוביץ, יו"ר קהילת בית הכנסת הרומני קרפטי בקריית גת, ועם מיכאל ליבוביץ וצבי זילבר מוועד בית הכנסת. הפסל האומן הוא לב אברמזון. הפרוייקט יצא לפועל בתמיכה פעילה של הארגון ובתרומה נדיבה של חברינו מקהילת ארה"ב, ובראשם מר אלכס רוט.

המיצג חולק כבוד לקהילה של יוצאי זאקרפטיה, בעבר בצ'כוסלובקיה, וכיום באוקראינה. ילידי האזור, אשר הגיעו בשנות ה-70 לקריית גת, הם שהפכו אותה לעיר – בזכות הגידול במספר התושבים. במרכז הכיכר הוצב אשכול ענבים גדול, המייצג את הכרמים הרבים שבאזור זאקרפטיה. בהסרת הלוט התכבדו ראש העיר, מר אבירם דהרי, והפסל.

על דופן הכיכר הוטבע משפט משירו של אביגדור המאירי, שהיה יליד האזור [ראו בהמשך] - "מעל פסגת הר הצופים". לצד המשפט הוטבעו שני רימונים.

בהסרת הלוט התכבדו נכדו של המאירי, מר יוני שפירא, ורותי פיקסלר, מתנדבת הארגון.

נחלוק כבוד לצוות הקמת הכיכר:
מימין: אלכס שמעוני, אבירם דהרי, לב אברמזון, מנדי רייזמוביץ, צבי זילבר ומיכאל לייבוביץ.
ברוכים תהיו על ההשקעה, ההתמדה והנחישות!

מימין: ליבוביץ מיכאל, שמילוביץ אברהם, רייזמוביץ מנדי, ראש עיריית קריית גת - אבירם דהרי, 3 בנים של מנדי, וזילבר צבי

עוד שני מיצגים, בשתי פינות הכיכר נחשפו בהסרת הלוט. את הלוט הסירו אנשי קריית גת.

בטקס נכחו פעילי הארגון, בראשותו של זאב מילבאואר. כמו כן כיבדו אותנו בנוכחותם הרב יונתן בנימין מרקוביץ, רב העיר קייב, שגדל בקריית גת, וכן הרב מנחם מנדל וילהלם, רבה של אוז'גורוד.

את הטקס הינחה אלכס שמעוני. חברי קהילה רבים מכל הארץ הגיעו לטקס חנוכת הכיכר ולאירוע שהתקיים לאחר מכן במתנ"ס כרמי גת.

אלכס שמעוני, יזם הכיכר ומנחה הטקס והאירוע במתנ"ס

<https://photos.google.com/share/AF1QipO18hLe> -

[X1cNIZK8p2mh4BQFDiGLqFTteouCfpogjjFHKxQnnQh5s287QbzkrR9Ug?key=dnZYcnnh5X3RSaW5oMi10bWFRR](https://photos.google.com/share/AF1QipO18hLe)

[VhvNW5KcE5uam53](https://photos.google.com/share/AF1QipO18hLe) - קישור לתמונות מהטקס, שצילם חברנו, אפרים מלץ – ולו התודות!

פעילי הארגון אשר נכחו בטקס

מימין: הופמן יעקב, קוטונה יוסי, מילבאוואר זאב, שיינברגר ישראל, רוב יונה, פיקסלר רותי, ברקוביץ גיטה, ויזל זיסון, דהרי אבירם [ראש העיר], מושקוביץ משה, אינדיק מיכאל, הרשקוביץ דוד, בוזגלו רבקה, מנכ"לית עיריית קריית גת

הפסל האומן, לב אברמזון, יחד עם ראש עיריית קריית גת, אבירם דהרי, התכבדו בהסרת הלוט

הסרת הלוט מעל הכיתוב "כיכר הקהילה הקרפטית"

Efraim Maltz

הסרת הלוט מעל משפט משירו של אביגדור המאירי: יוני שפירא, נכדו של המאירי, רותי פיקסלר ואבירם דהרי

Efraim Maltz

צבי (גרישה) דוידוביץ, מתנדב הארגון, יחד עם הרב יונתן בנימין מרקוביץ, הרב של קייב

כיבוד עשיר שהכינו מהעירייה

Efraim Maltz

התוכנית במתנ"ס כללה תכנים רבים: ברכת יו"ר הארגון, ברכת שני הרבנים, ברכת ראש עיריית קריית גת, מקהלה מקריית גת, אשר שרה את שירו של אביגדור המאירי: "מעל פסגת הר הצופים", כשנכדו של המאירי מתאר בקצרה פרטים מקורות חייו של סבו, תוך הקראת בית נוסף, לא ידוע משיר זה. להלן הנוסח, שנכתב בשנת 1928! **הבית השני הוא הבית הלא ידוע...**

מעל פסגת הר הצופים, אֶשְׁתַּחֲוֶה לָךְ אֲפִים
מעל פסגת הר הצופים, שְׁלוֹם לָךְ יְרוּשָׁלַיִם
מֵאָה דוֹרוֹת חִלַּמְתִּי עֲלֶיךָ,
לְזָכוֹת לְרֵאוֹת בָּאוֹר פְּנִיךָ.

יְרוּשָׁלַיִם, יְרוּשָׁלַיִם, הָאִירִי פְּנִיךָ לִבְנֶךָ;
יְרוּשָׁלַיִם, יְרוּשָׁלַיִם, מִחֲרַבּוֹתֶיךָ אֲבָנֶךָ

**בְּלֵב בּוֹטֵחַ בְּאֵתִי הַלּוֹם, הַקִּים אֶת הַרְיִסוֹתֶיךָ
אֵךְ אֵיךְ אֲבָנָה אֶת בֵּית מִקְדָּשְׁךָ, אִם אֵין שְׁלוֹם בֵּין בְּנֵיךָ?**

סְפָרְדִים, אֲשַׁכְנְזִים, תִּימָנִים, פְּלָשִׁים

אוֹרְפָלִים וְגוֹרְגִים וְחַרְדִּים וְחֻפְשִׁים

יְרוּשָׁלַיִם, יְרוּשָׁלַיִם, לֹא זֹאת חֲזִיתִי בְּחֵלוֹם!

יְרוּשָׁלַיִם, יְרוּשָׁלַיִם, בֵּין בְּנֵיךָ הַשָּׂרִי נָא שְׁלוֹם!

מעל פסגת הר הצופים, שְׁלוֹם לָךְ יְרוּשָׁלַיִם;

אֲלֵפֵי גוֹלִים מִקְצוֹת כָּל תֵּבֵל, נוֹשָׂאִים אֲלֶיךָ עֵינָיִם.

בְּאֲלֵפֵי בְרָכוֹת הָיִי בְרוּכָה,

מִקְדָּשׁ מְלֶךְ עִיר מְלוּכָה .

יְרוּשָׁלַיִם, יְרוּשָׁלַיִם, אֲנִי לֹא אֲזוּז מִפֶּה;

יְרוּשָׁלַיִם, יְרוּשָׁלַיִם, יָבֵא הַמָּשִׁיחַ, יָבֵא.

על פי החוקרת מרים נייגר – פליישמן, שחקרה את חייו ויצירתו של המאירי, השיר הושמע לראשונה בתיאטרון "הקומקום" [אותו ייסד המאירי – ראו בהמשך], בתוכנית מספר 8. הצגת הבכורה התקיימה במוצאי ראש השנה, ה-16.9.1928. במאמר שהיא פירסמה בעיתון "הארץ" ב-27 במאי 2019 היא כתבה: "זה היה שיר ביקורתי על "פוליטיקת הזהויות" והפלגנות, המפצלת את העם. חלק מכוחו נעוץ בכך שהוא הושמע, לראשונה, ברגע היסטורי קריטי, שבו קצין בריטי הוריד את המחיצה המאולתרת בין נשים לגברים, שהוצבה בכותל, בניגוד לסטטוס קוו, ועוררה את חששות המוסלמים לניסיון השתלטות ציוני על הר הבית, אירוע, שהמשכו הדרמטי במאורעות תרפ"ט בקיץ שלאחר מכן.

שירו הידוע ביותר, שנכתב כפזמון לתיאטרון הסאטירי "הקומקום" וכביקורת חברתית, נהפך ברבות הימים לשיר קנוני, למעין המנון חלופי או שיר תפילה, המדגיש את הכמיהה לגאולה באמצעות ירושלים.

מסתבר, שאין הרבה חדש....

באירוע חולקו חוברת לתיעוד ומחזיק מפתחות וכן לוח שנה תשפ"ד.

מקהלת קריית גת שרה את השיר "מעל פסגת הר הצופים" ועוד שני שירים

צבי פרידמן בשירה

פֶּרְנָץ (פדיה) יְבוּרִי (יעקובוביץ) הגיע במיוחד מבודפשט

יועץ מוסיקלי וטכני בומי אוסלנדר

תודה לכם על הופעתכם האומנותית הנהדרת – בהתנדבות

<https://www.youtube.com/watch?v=4q8YvOQSI>

קישור לביצוע השירה והנגינה

בלדה לזאקרפטיה: מילים - רותי פיקסלר, מוזיקה - פֶּרְנָץ (פדיה) יְבוּרִי (יעקובוביץ) – בלדה לעבר

ומיני מיני אז,
 בכל התפוצות,
 נתפלל בלב
 לבשורות טובות.
 משפחות צומחות,
 חברויות שמורות;
 ערכים, חינוך,
 מסורת בת דורות.
 עדן אדמות –
 לאן שלא נפנה
 אושר ואורה
 ובריאות טובה!

אי-שם
 ברוב אהבה,
 מלוא גאווה,
 שנים ועידנים,
 טוב מעדנים,
 טעמים, ריחות,
 עדן אדמות -
 בכל עיר וכפר.
 נזכור את העבר -
 חוויות ילדות,
 נעורים פורחים,
 החיים מלאים.

אי-אז
 בעבר רחוק,
 בהרים ירוק,
 גפן ונהרות,
 שפע של עצים,
 עמוסי פירות,
 האוויר - פסגות,
 עדן אדמות -
 אז בכל רחוב
 ובכל סמטה
 משפחות גדולות
 ושמחה עולה.

פזמון:

היי, יה-בה-בם-בם (4*)

זא-קרפטיה שלנו, אנו כאן - לעולמים!

הרב מנחם מנדל וילהלם תוקע בשופר לכבוד חגי תשרי,
יחד עם אלכס שמעוני

תודה לקהל הרב שכיבד אותנו בנוכחותו.
תודה לעיריית קריית גת ולעומד בראשה.
תודה לצבי זילבר ובני משפחתו - אשר על האוכל
הביתי המשובח של המטבח הקרפטי.
תודה לצוות הכיכר מקריית גת.
תודה לכל הפעילים האחראים לארגון האירוע,
ובמיוחד לאלכס שמעוני, יוזם הפרוייקט.

צבי זילבר מקריית גת לקח על עצמו את החלק הקולינרי באירוע השקת "כיכר הקהילה הקרפטית". כל שבט זילבר, מקטן עד גדול, עמד לעזרה - עם סבתא רוזה וסבא צבי. כל הכבוד למשפחת זילבר על ארגון מושלם ואוכל ברמה גבוהה, איכותי, טעים, מכובד, קרפטי, אותנטי ומעלה זיכרונות. תודה גדולה למשפחת זילבר הנפלאה.

מחזיק המפתחות שחולק למשתתפים באירוע

2. משוב בעקבות הכתבה על מוטי עדן ז"ל – עלון 112

כתבו לנו ממשפחת זמל את הדברים הבאים: "היה עדין הנפש ואציל הרוח. התקרבו לחסידות ונלהבו מפגישתו הלבדית עם הרבי מלובביץ'. עזר, תמך ועודד. בכפר יונה בא להתפלל כל יום. נשמה גבוהה. מוטי עדן - בגן עדן".

3. הצגה על חנה סנש

הודעה משגרירות הונגריה / המוזיאון למורשת היהדות הדוברת הונגרית
הנכם מוזמנים להצגת התיאטרון המצליחה שמביאה את סיפור חייה של חנה סנש, "חנה - צניחה חופשית במספר קולות", אשר תתקיים בתאריכים ה-28.10 בתיאטרון הבימה בתל אביב, וב-29.10 בתיאטרון החאן בירושלים!

סיפור הגבורה שלה, שיריה ומורשתה מהווים חלק מה-DNA הלאומי שלנו. ההצגה מבוססת על יומנה ושיריה, ועל זיכרונותיהם של אמה וחברים לנשק. "מבקרים כתבו על ההצגה: חובה לראות את המחזה בשל היותו עוצמתי ומרגש וכן בגלל השחקנית אסתר בירו, המעניקה לנו חוויה אדירה בסצנות דרמטיות, המתחלפות בחיי חנה ואמה, שאינן מסופרות באופן לינארי. לא רק עוצמת האירועים, כי אם גם המשחק של אסתר נוסקים לגבהים, תוך מנעד הרגשות, שאיננו רגילים לראות בהצגות." ההצגה בשפה ההונגרית, עם כתוביות בעברית. הכרטיסים זמינים כעת!

מקום ההצגה הראשונה: תל אביב, תיאטרון הבימה

תאריך: 28 באוקטובר 2023 (שבת) בשעה 20:00

ניתן להזמין כרטיסים בקישורים הבאים:

תל אביב, תיאטרון הבימה:

<https://tickets.habima.co.il/order/46147>

מקום ההצגה השנייה: תיאטרון החאן, ירושלים

תאריך: 29 באוקטובר 2023 (יום ראשון) בשעה 19:00

ירושלים, תיאטרון החאן:

<https://www.khan.co.il/events/445/hanna>

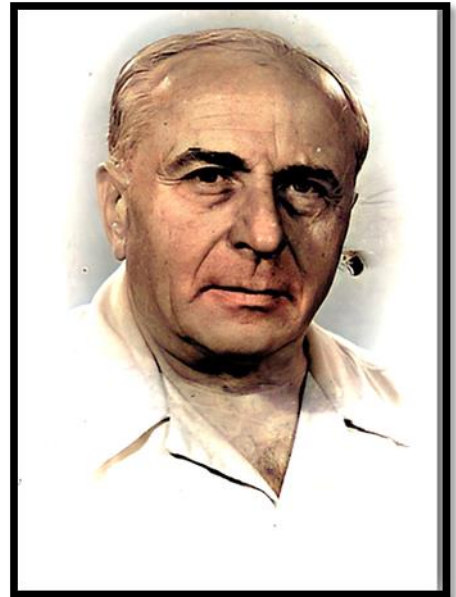
4. הודעות קבועות

א. עדכון דפי הקשר: נודה לכל אחד מכם על עדכון המידע האישי (כתובת, מספר טלפון, כתובת דוא"ל) למתנדבים: יוסי קוטונה 050-9922217 רותי פיקסלר 050-5643299
ב. אנו מציינים בכל שנה בטקס האזכרה השנתי ב"יד ושם" את שמם של ניצולי השואה, אשר נפטרו בשנה האחרונה. המידע הנחוץ: שם מלא [אפשרי להוסיף שם נעורים לנשים], מקום הלידה, מקום החיים בארץ ותאריך הפטירה.

את המידע מרכזת רותי פיקסלר 050-5643299 ruthfixler@walla.co.il

ג. אתר הארגון פתוח לשירותכם: carpati.org.il. אתר הארגון פתח לשונית בשפה האנגלית, ואנו מתחילים למלא אותו בתוכן, כך שהוא יהיה זמין וקריא גם לחברינו שבתפוצות. יש להיכנס ללשונית זו דרך כתובת האתר: <http://carpati.org.il> או דרך <http://www.en.carpati.org.il>. אנא ידעו את בני המשפחה והחברים המתגוררים בחו"ל על אפשרות זו.

5. ישראלים ילידי קרפטורוס: אביגדור (פּוּרשטיין) המאירי
(אודוידהאזה / Ódavidháza, כיום Stare Davydkovo)
ונכדו – יוני שפירא

ביוני 2019 קיימנו מפגש חברים בנתניה, שבמרכזו הייתה הכרות עם הסופר והמשורר, אביגדור המאירי, ועם יצירתו העשירה. במהלך התיעוד של חללי מלחמת השחרור התברר לי שאחינו של המאירי, הבן של אחותו יפה, צבי קסלר, הוא אחד החללים של מלחמת השחרור. באתר "יזכור" של משרד הביטחון היה רשום שצבי נולד "בכפר קטן בצ'כיה"... בהמשך התיעוד רשום ב"יזכור": "המשורר אביגדור המאירי מספר עליו, כי חלום חלומותיו היה לפגוע קשה באויב המצרי ב"שיטה יפאנית", לצלול במטוס מלא פצצות, להרוס סכרים בארץ הנילוס ולהציף אדמתם במים - כמו אז בים-סוף...". בעזרתה של חברתנו, נילי ביבי, התברר לי על הקשר בין אביגדור המאירי לחלל צבי קסלר, שהיה, כאמור, הדוד שלו [ראו תמונה בהמשך]. כך יכולתי להגיע אל בני משפחתו של החלל, גד אחיצבי ודורית אינגבר - ולהשלים את מקום הלידה של צבי - מונקאץ'... (לא בדיוק כפר קטן בצ'כיה).

בראשית ספטמבר, כשנחנכה הכיכר לכבוד הקהילה הקרפטית, הוסר הלוט מעל הכיתוב על הכיכר, בו הופיעו שורות משירו הידוע עד מאוד של המאירי: "מעל פסגת הר הצופים". אז גם התוודענו אל נכדו של המאירי, יוני שפירא [עליו – בהמשך].

מילות השיר, כולל שירתו המרגשת של יהורם גאון, מופיעים בקישור הבא:

<https://shironet.mako.co.il/artist?type=lyrics&lang=1&prfid=465&wrkid=4940>

אעלה לעלון מידע על אביגדור המאירי מתוך המצגת שערכתי לקראת המפגש בנתניה:

- אביגדור המאירי נולד ב-1890 בכפר או-דוידהאזה (שליד העיר מונקאץ'), אז בתחומי הקיסרות של אוסטרו-הונגריה, כאביגדור מנחם פּוּרשטיין
- גדל בבית סבו שם למד עברית. אביו צבי מאיר, היה מתלמידי המהר"ם שיק
- עד גיל 15 למד אביגדור בישיבה במונקאץ', בה למדו גם עברית
- 1905: לימודים בבית מדרש לרבנים בבודפשט
- 1909 – (בן 19) כותב שירים בהונגרית ובעברית. כותב את השיר "אפס".
- בשנים 1910–1912 שהה בברלין ופרסם את ספר שיריו הראשון.
- המאירי עבד כעיתונאי וב-1912 נשלח לקונגרס הציוני
- 1914: (בן 24) – המאירי גויס לצבא
- 1916: (בן 26) קצין בחזית הרוסית. נשבה בשבי הרוסים ונשלח לסיביר.
- בעקבות מהפכת אוקטובר 1917 הוא שוחרר והגיע לקייב, לוורשה ולאודסה, שם הצטרף לחבורת הסופרים, שסבבה את ביאליק
- 1921: (בן 31) עלה המאירי לארץ ישראל בקבוצה של סופרים עבריים, כחלק מהעלייה השלישית.
- באוקטובר 1922 שינה את שם משפחתו ל"המאירי"
- 1927 (בן 37) – מקים את תיאטרון "הקומקום"
- 1928: מקים את תיאטרון "המטאטא"
- 3- באפריל 1970, בן 80, נפטר המאירי ונטמן בחלקת הסופרים בבית הקברות קריית שאול

המאירי - סופר פורה: חלק מהספרים שחיבר

תיאטראות שהיה שותף לייסודם 1927 - 1928

שירים מפורסמים

- ❖ מעל פסגת הר הצופים
- ❖ השיר על התוכי יוסי
- ❖ תוגת המאירי
- ❖ אפס
- ❖ חלוץ בנה (היי נעליים)
- ❖ עולם הפוך
- ❖ תן כתף
- ❖ לא נלך מפה

פרסים

- ב-1936 זכה **בפרס מטעם מוסד ביאליק** על ספר שיריו - "ספר השירים".
 - **פרס נורדאו** של התאחדות עולי הונגריה בארץ ישראל
 - ב-1962 זכה **בפרס אוסישקין** על ספר השירה "בלבנת הספיר".
 - ב-1968 זכה **בפרס ישראל לספרות יפה**.
- בשנים 1948-1958 שימש כמסגנן הראשי של פרסומי הכנסת.

ציורים שצייר המאירי בשבי בסיביר - 1917

הנצחתו של אביגדור המאירי

1. על שמו נקרא שביל להולכי רגל החוצה את הגן הבוטני הלאומי בהר הצופים בירושלים ובאמצעו אבן ועליה שלט עליו כתוב שירו המפורסם "מעל פסגת הר הצופים"

2. קרויה על שמו הכיכר בכניסה הראשית לאוניברסיטה העברית בירושלים, ממנה יוצא השביל הקרוי על שמו

3. רחוב בשכונת קריית קריניצי ברמת גן

4. רחוב ברובע הכרמל הצרפתי בחיפה

5. רחוב בעיר באר שבע

6. אוסף מכתביו נמצא בעיזבון יצחק כץ ב"מרכז המידע לאמנות ישראלית" ב"מוזיאון ישראל" בירושלים.

המאירי (בשורה התחתונה, שלשי משמאל) יחד חברות סופרים עבריים, בהנהגת חיים נחמן ביאליק - לפני צאתם מרוסיה הסובייטית, 1921

[כל ההצילומים מוויקיפדיה]

בשנים האחרונות תורגמו 5 מספרי המלחמה של אביגדור המאירי לאנגלית ולהונגרית ע"י מו"לים חשובים בחו"ל.

שבט קסלר: במרכז יושבים אביגדור המאירי ואשתו יעל; משמאלם, אחותו של אביגדור, יפה קסלר, אימו של החלל צבי קסלר

אחיינו של המאירי, חלל מלחמת השחרור, צבי קסלר

הכיכר על שמו של המאירי בכניסה הראשית לאוניברסיטה בירושלים.

על שמו של אביגדור נקראו רחובות בתל אביב, ברמת גן, בבאר שבע ובחיפה.

התמונות שלהלן של אביגדור המאירי התקבלו מנכדו, יוני שפירא, והן מוגנות בזכויות יוצרים של המשפחה

אביגדור המאירי כחיל בצבא הרוסי

N. 1304

ועד הצירים לא"י
מחלקת העליה

תעודת-העליה

השם: פוערשטין פוערשטיין

הגיל: 31

מאין בא: גאליציה

כאניה: ורסא פולס

המזב המשפחתי: יעל

מעישהו: משורר עברי

קדוביו, מכיריו וכתובתם:

א) בא"י

ב) בחו"ל

מס' החיות: 1304

חתימה: [Signature]

עיר: יום: ת"ס א' [Stamp]

דפוס א. איתן ופ. שושני, יפו.

תעודת העולה של אביגדור, אז עדיין פוערשטין [פויירשטיין], בן 31, הגיע ארצה מאודסה באוניה "מרשל פוש" ב-1.8.1921, נשוי להינדה [לימים - יעל], בת 26 "מעשהו: משורר עברי"

תעודת כתב מיוחד של "דאר היום" (יומי) ו"פלסטיין ויקלי (שבועון באנגלית) שניתנה לאביגדור "בשביל נסיעה לארצות אירופה", ה-9.5.1932

פרסום אחד, מני רבים, על הופעתו של אביגדור המאירי

אביגדור המאירי היה עורך דברי הכנסת הראשונה

אביגדור המאירי

יהללים

מזל פסגה היה בצופים

זאמחה לך אקים;

מזל פסגה היה בצופים

קצום לך יהללים

מאה בוחות אשתי דלוק;

לכבד, להנחה בזורה פלוק

- יהללים, יהללים

החיה פניך לזנב

יהללים, יהללים

מחבולתך אגניך

+

בגב מוטא אגני הלום

מקים אג הריסותיך

אק, אק אגרה. אגה היה מקרשק/שלים לך יהללים.

אם אין, שלום בין בניך?

ספרים אשתיים, גימנים פלום

צילקים, אורזים ארבים ומלכים - אגני, בטבת ה"י קלכב

יהללים, יהללים

לא נאג אגוני אגלוק!

יהללים, יהללים

בן בניך פשתי - לא אום

זיה קולת שייג זיה קבשי

נשתי קק כל כחמה;

אך דאם נשתי קק אג סלום

גפ שתי פלמתי

רבתות בניך פלמתי אלים

למטה לזי-אג אשתי

- יהללים, יהללים

לשתי ששתי אגני:

יהללים, יהללים

החיה פניך אגני!

מזל פסגה היה בצופים

אגני, אגני אגני מקבות כל אגני

נשתי אגני דלוק

אגני, אגני בטבת ה"י קלכב

מקש אגני זיה אגני

יהללים, יהללים

אני לא אגני אגני!

יהללים, יהללים

יהללים, יהללים

אגני אגני!

ארון של משפחת פויירשטיין: את הארון תרם ל"מוזיאון של היהדות דוברת הונגרית" בצפת בן דוד של אביגדור המאירי, יהודה המאירי.

ונחזור אל נכדו של אביגדור המאירי, יוני שפירא, בנם של חיים ואסתר (Essie), בתו של המאירי (1923-1990). יוני הסביר את מקור השם "המאירי", אותו עיברת סבו. שם המשפחה המקורי פויירשטיין – פירושו: אבן האש, אבן צור, איתה מציתים את האש/האור – ומכאן הבחירה של סבו בשם "המאירי". באנגלית, בני המשפחה שהיגרו לארה"ב תרגמו ל-Firestone.

יוני מעיד שמצד אביו הוא דור 9 בארץ; סבו נולד בעיר העתיקה בירושלים והעלייה ארצה של בני המשפחה הייתה בשנת 1809, עלייה, הידועה כעליית תלמידי הגר"א

(הגאון מווילנה)! גם אימו הייתה ילידת הארץ כיוון שאביה, סבו, אביגדור המאירי, עלה ארצה בשנת 1921. אסתר/אָסי שירתה בחיל הנשים הבריטי. חיל העזר לנשים (באנגלית: Auxiliary Territorial Service, בקיצור: ATS) היה חיל הנשים של הצבא הבריטי במהלך מלחמת העולם השנייה.

חייבת בתו של משורר זרחם

בין המתגייסות אסתר המאירי, בתו של הכשירר אביגדור המאירי, מי שהיה קצין בצבא האיטלי במלחמה העולמית הקודמת.

מחר יוצאת המתגייסות בתל-אביב

מחר יום ב' מתכנסת כל המגייסות הייצאיות למחנה האימנים ב"א בביתר בהש" כח הגיס של הסיכונים 'אחד העם' 16. כולל הגמנסיה 'הרצליה'.

על פי קריאתו של דוד בן גוריון היא התגייסה לצבא הבריטי ושרתה במפקדת הצבא הבריטי ב-Mena House, קהיר בשנים 1942-1946.

גיוסה תועד בעיתונות היומית: "הבוקר" 20.12.1942

אסי השתחררה וחזרה ארצה. היא ביקרה עם חברה במלון "המלך דוד" בדיוק ביום בו התרחש הפיצוץ במלון, שבוצע על ידי האצ"ל, נגד השלטון הבריטי בארץ ישראל ב-22 ביולי 1946.

גם על כך דווח בעיתונות היומית: "הצופה", 26.7.1946 – וניצלה בנס.

כל הערות.

מצבו של תומפסון מסוכן

לשכת המודיעין הממשלתית מוסרת: מצבו של מר תומפסון מסוכן מאוד ואין להניח כי ישופר. מוסרים שבמקרה הטוב ביותר יהא הכרח לקטוע את שתי רגליו.

בתו של א. המאירי ניצלה בנס וחזרה לביתה

אסתר המאירי, בתו של המשורר אביגדור המאירי, שהיתה בשעת ההתפוצצות בבנין "המלך דוד" ושדאגו לגורלה – חזרה אתמול

משלום לביתה ברמת גן. היא הלכה ביום ב' למוכרות הראשית יחד עם חברתה לכור שם עיין אישיו, ואמנם היתה בבנין בשעה שקרה האסון וחברתה אף נפצעה אולם היא הצליחה להימלט מהבנין טרם שהתמוטט וכך ניצלה. היא היתה מהראשונים שסייעו בפעולות ההצלה והאסון הימם אותה במדה כואת, שהסיחה את דעתה מהצורך להודיע להוריה על שלומה, כשנודה לה שמחפשים אותה. יצאה מיד לבית הוריה ברמת גן.

עם ריבוי התפקידים גובר הגיוס לח"ן

תל-אביב, יום ה'. — המחלקת הראשונה של שוטרות צב"איות סיימה היום את אימונה במחנה ח"ן ובשבוע הבא יקבלו השוטרות לידן את הפיקוח על התנועה ברחובות תל-אביב.

ריות על מענית במשך 3 שעות

מאת כתבונו

מענית, יום ה' — הערב ב"א 30. כתת האוייב באש על מענית ועל המחנה ליד עין שמר. היריות, מרובים ומכונות ירייה, נמשכו במשך שלוש שעות.

הערבים החלו ביום א' בהעתקת עם

בקורס הראשון לשוטרות צבאיות השתתפו 25 בנות מגויסות בח"ן. במ"ך חודש ימים קיבלו אימוני נשק וחרי גילי סדה, פרקי חוק ואימונים מעשיים בכיוון תנועת המכוניות ברחובות המרי כויום של העיר.

למחלקת השוטרות הצבאיות קצינה משלה והיא, אסתר המאירי, במסקר הח"ן גיגי שנערך היום נמדה מקדמת מחנה האימונים של ח"ן, הסרן מינה בלטה, מחניכותיה והן נתקבלו למסגרת המש"טרה הצבאית ע"י מפקד המ"צ. דניאל ב"גן.

אסי התגייסה לצבא ועברה את קורס הקצינות הראשון בצה"ל. גם מסלול זה תועד בעיתונות היומית: "על המשמר",

20.8.1948

תיעודים אלה מוכיחים את מעמדו הציבורי הידוע של אביגדור המאירי!

בגלל הצלחתה בקורס היא נבחרה לצעוד במצעד הצבאי הראשון בתל אביב, ב-27.7.1948 – "הג'ינג'ית בראש המחנה!"

אסתר/אסי המאירי – בתו של אביגדור, במהלך קורס הקצינות (מימין)
ומובילה את חיל הנשים במצעד העצמאות הראשון. ראו את התמונה ההיסטורית ממצעד זה, שצעד בתל אביב
ב-27.7.1948, שישה ימים בלבד מעת כניסתה לתוקף של הפוגה השנייה במלחמת העצמאות.

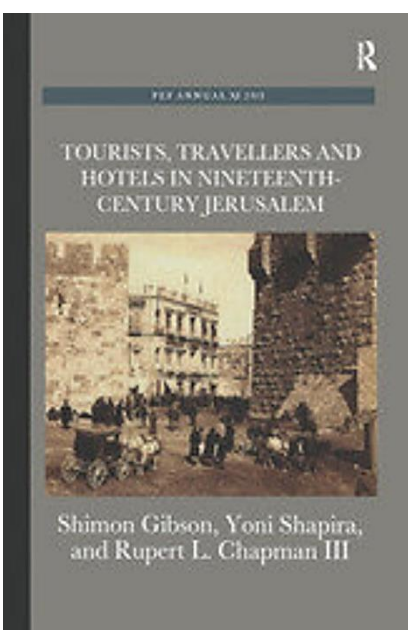

אָסי שירתה בבסיס חיל האוויר ברמת דוד ושם הכירה את מי שהיה לבעלה, חיים (הרולד), שהגיע ארצה מאנגליה במסגרת מח"ל [מתנדבי חוץ לארץ] ושרת כרופא באותו בסיס. התמחותו של האבא הייתה בתחום המיילדות והגניקולוגיה. המשפחה התגוררה בחיפה, שנתיים באפריקה – באשקלון ובנהריה. לאָסי (בתמונה מימין) ולחיים נולדו 3 בנים: יוני ואחיו התאום, ג'ולי (יואל) ועוד אח צעיר מהם ב-8 שנים, גידי (גדעון).. האח התאום הוא פנסיונר של הצבא וכיום הוא יועץ לפרוייקטים טכנולוגיים, נשוי עם 2 בנות;

האח הצעיר הוא עורך דין, צוללן ויזם, נשוי ולו 2 בנים. יוני - את לימודיו האקדמיים למד יוני באוניברסיטה העברית בירושלים בלימודי ביולוגיה ימית (אוקיאנוגרפיה). הוא הצטרף לחבר אשר יזם את הקמת "פארק מיני ישראל" – אטרקציה הקמת המבנים המיניאטוריים של ישראל, בלטרון, והיה שותף פעיל בהקמת אתר מיוחד זה. יוני כתב ב-2003 את "מיני ישראל: המדריך".

מזה 45 שנה יוני הוא מדריך תיירות הנכנסת לישראל. הוא יושב

ראש עמותת "מורשת דרך". מתוך אתר העמותה: "עמותת 'מורשת דרך', הוקמה כדי לאגד את מורי הדרך העובדים בתיירות הנכנסת, ולייצגם מול הגורמים הרלוונטיים. לרבות משרדי ממשלה, תיירות תחבורה, משרד הכלכלה, רשות המיסים ומול גורמים חוץ ממשלתיים, בארץ ובחו"ל, לייצג את המדריכים מול ארגוני מעסיקים בכל הקשור להסכמי עבודה וכן הלאה. מספר המדריכים/ות הוא כ-1,500 וב-2019, לפני משבר מגפת הקורונה, מספר התיירים הנכנסים היה - 4,550,000, והכנסות מתיירות נכנסת - 28 מיליארד שקלים".

יוני הוא גם חוקר עצמאי של גיאוגרפיה ותיירות במאה ה-19 בירושלים. במסגרת מחקריו גילה את המלון, שבו התאכסן הסופר האמריקאי, מארק טוויין, בירושלים ב-1867; זה היה הדחף לספרו "תיירים, מטיילים ובתי מלון בירושלים במאה ה-19" - Tourists, Travelers, and Hotels in 19th Century, Jerusalem DreamLand: Mark Twains על הביקור: Journey to Jerusalem

קישור - <https://www.facebook.com/watch/?v=1492968864096523>

על המחקר והתקופה וצפייה בסרט. יוני מרצה בחוגים שונים בארץ ובעולם.

יוני נשוי ללינדה. יש להם שתי בנות ו-2 נכדות. הם מתגוררים בירושלים.

יוני עם ראש עיריית קריית גת, אבירם דהרי

ברוך תהיה, יוני, על הפעילות הענפה הן בתיעוד הסבא, אביגדור המאירי, והן בהסברה החשובה לתיירות הנכנסת ארצה.

6. עתיקות העיר קריית גת

תמצית כתבה מהעיתון "The Times of Israel" מה-15.8.2023, מאת MELANIE LIDMAN – שהעביר אלי חברנו, אלכס שמעוני. מתברר שהעיר קריית גת עתיקה הרבה יותר משחשבנו... "ארכיאולוגים חשפו את השער העתיק ביותר הידוע בישראל, מעבר מרשים בן 5,500 שנה מאבן ולבני בוץ לעיר העתיקה תל ערני, כך הודיעה ביום שלישי רשות העתיקות. גילוי השער ליד העיר המרכזית קריית גת אילץ את הארכיאולוגים לשקול מחדש מתי החל העיור באזור, ואמרו כעת שזה היה כנראה מאות שנים מוקדם יותר ממה שחשבו בעבר.

'זו הפעם הראשונה שנחשף שער כה גדול המתוארך לתקופת הברונזה המוקדמת' אמרה אמילי בישוף, מנהלת החפירה של רשות העתיקות. החפירות האחרונות בתל ערני התגלו לאחרונה במהלך סקר רשות העתיקות בשטח לקראת הנחת קו מים חדש לקריית גת.

'מה שמעניין בשער הזה הוא שהוא נבנה בחלקו מלבני בוץ ובחלקו מאבנים מונוליטיות, והאבנים האלה גדולות ממני', אמר בישוף.

העיר העתיקה תל ערני היא אחת הדוגמאות הראשונות לעיור בישראל. גודל היישוב - בסביבות 150 דונם, נבנה בתקופת הברונזה הקדומה, החל בסביבות 3,300 לפנה"ס, וננטש בסוף תקופת הברונזה הקדומה, בסביבות 2,500 לפנה"ס. בתל ערני חשפו ארכיאולוגים עדויות לעיור, כולל מבני ציבור, תכנון ערים כמו רחובות וחומות ביצור, מערכת ניקוז אפשרית ו"ריבוד חברתי", כלומר שלחלק מהאנשים היו בתים יפים יותר מאחרים, על סמך מעמדם.

בעבר, מומחים סברו כי העיור באזור זה החל לפני כ-5,200 שנה, שהיה גילו של השער העתיק ביותר הידוע בישראל. עד לגילוי הנוכחי היה השער העתיק ביותר לעיר מבוצרת בתל ערד, ליד באר שבע. אבל התיארוך של שער תל ערני דוחף את העדויות לתחילת העיור בכמה מאות שנים אחורה, עד לפני כ-5,500 שנה.

'סביר להניח שכל העוברים והשבים, הסוחרים, או האויבים, שרצו להיכנס לעיר, היו צריכים לעבור בשער המרשים הזה', אמר מרטין-דוד פסטרנק, חוקר רשות העתיקות, שתחום התמחותו הוא תקופת הברונזה. 'השער לא רק הגן על היישוב, אלא גם העביר את המסר, שנכנסים ליישוב חשוב וחזק, שמאורגן היטב מבחינה פוליטית, חברתית וכלכלית'.

ארכיאולוגים חופרים את השער העתיק ביותר שהתגלה בישראל בתל ערני (יולי שוורץ/IAA)

בישוף ציינה כי בניית השער וחומות הביצור מצריכה הבאת אבנים ממרחק רב וייצור מאות, או אלפי לבני בוץ. 'זה לא הושג על ידי אחד או כמה אנשים. מערכת הביצורים היא עדות להתארגנות חברתית המייצגת את תחילת העיור', הסבירה. 'זו הפעם הראשונה שאנשים עוברים ממגורים בכל האזור לחיות בתוך חומות העיר.' ארכיאולוגים מצאו גם מספר תגליות קטנות מעניינות יותר, כולל צנצנת בהט [סוג מינרל] שלמה, מספר פכיות וקערות בצבע אדום. חומת הביצור, שעובייה 7 עד 8 מטרים, מתוארכת לתקופה שבה פלשה מצרים לאזור.

... החפירות הנוכחיות נערכו לקראת קו מים חדש, שמקורות מקווה להתחיל לבנות השנה כדי לספק יותר מים לקריית גת. בפרט, קו המים החדש ישרת את מפעלי אינטל הנוכחיים והמתוכננים, המשתמשים בכמות עצומה של מים לייצור שבבי מחשב.

כלי חרס שנתגלו בעת חפירת אתר תל ערני ליד קריית גת בשנת 2023, במהלך סקר רשות העתיקות לקראת הנחת צינור מים. (אמיל אלדג'ס/IAA)

מבט אווירי של השער בן 5,500 השנים בתל ערני, השער העתיק ביותר בישראל, שצולם בשנת 2023 לפני מילוי השטח לשימור. (אמיל אלדג'ס/IAA)